

«Utopia de dretes»

— «El treballador, per ara, no ha tingut cap avantatge. Ell les ha d'aconseguir».

altament agreujada. Potser obtingui, això sí, les condicions necessàries per a poder exigir una solució a la crisi, d'acord amb les seves necessitats, però, evidentment, això dependrà tant de les forces polítiques com d'ell mateix.

— La Generalitat provisional és un fet. Quin paper ha de jugar l'autogovern català, quan arribi, si és que n'ha de jugar cap?

— Jo crec que ha de jugar un paper tan important com complexe. Ara no l'està jugant perquè encara no hi ha autogovern. De tota manera, no sé si hi ha unes condicions diferents en una societat diferent i cal, per tant, actuar de forma distinta. Aquest autogovern hauria de ser una de les condicions fonamentals perquè a Catalunya es pogués crear una nova societat, més progressiva, més oberta, capaç d'integrar gent de procedències diferents, capaç de plantejar fórmules de superació a les circumstàncies de crisi i capaç d'anar en tots els sentits. Si aquesta esperança s'ha de realitzar, i és l'esperança que hem tingut en els anys del franquisme, és evident que l'autogovern segurament un autogovern diferent del que ara la majoria dels que estan en les posicions més privilegiades de la Generalitat preveuen, hauria de tenir un paper prou important.

— Es possible una entesa entre tots els estratges socials catalans?

— Espero que no. Espero que no

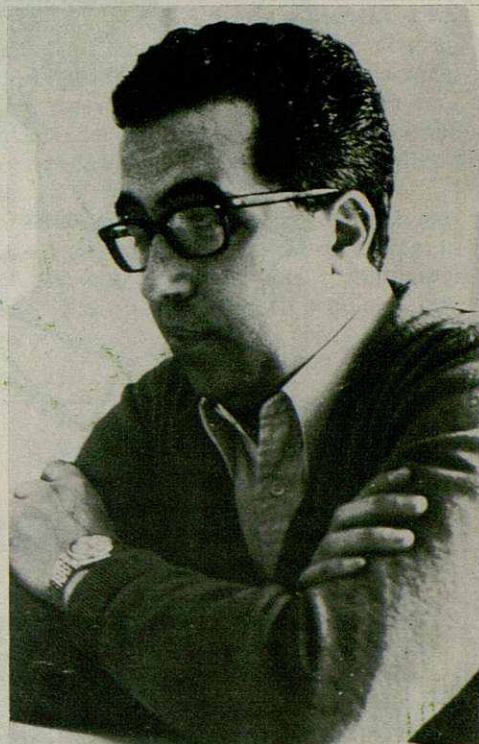
perquè una entesa entre totes les capes socials és una utopia de dretes, una utopia interclassista. Una entesa entre tots els estratges socials només es pot aconseguir per objectius molt limitats, però no com a objectiu global. Jo no crec amb un estat interclassista on tothom sigui feliç, el burgès explotant i el treballador deixant-se explotar. Em sembla molt difícil que els que fins ara han fruit d'una situació privilegiada, es deixin imposar ara unes solucions contràries als seus interessos, així d'acord i de bon grat.

— Queden avui dia possibilitats de revolució social?

— Jo ho penso prou. Decididament crec que sí. Si hi ha situacions no massa satisfactòries a la major part del món i si els mecanismes per millorar segueixen no funcionant i els explotadors continuen explotant i els explotats, al menys de tant en tant, s'adonen de que ho són i si no es resignen massa fàcilment, em penso que sí, que efectivament encara hi han d'haver bastantes revolucions socials.

— Quins problemes hi troba al comunisme llibertari?

— Això del comunisme llibertari és una cosa complicada. Si el comunisme llibertari significa la definició que es va donar al «Congrés de Saragossa» de 1936, no sé si pot funcionar gaire bé. Jo diria que tot depèn d'on posem l'accent: si en comunisme o en lliberta-

— «Aristocràcia i burgesia, a esque-nes del país, han pactat el canvi»